ISSN 0132-4462

ВЕРЕСЕНЬ

1983

Київ

Виходить з січня 1927 р.

№17 (1155)

Ціна номера 30 коп.

ПЕРЕЦЬ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Оце стою, спостерігаю за отим типом і думаю: як безбожно деякі люди робочий час гроблять. Уявляєш — він стовбичить під тим годинником уже дві биті години!..

«Було б дуже добре, якби новобудови приймали комісії, до складу яких входили б представники новоселів».

(З листів до редакції).

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

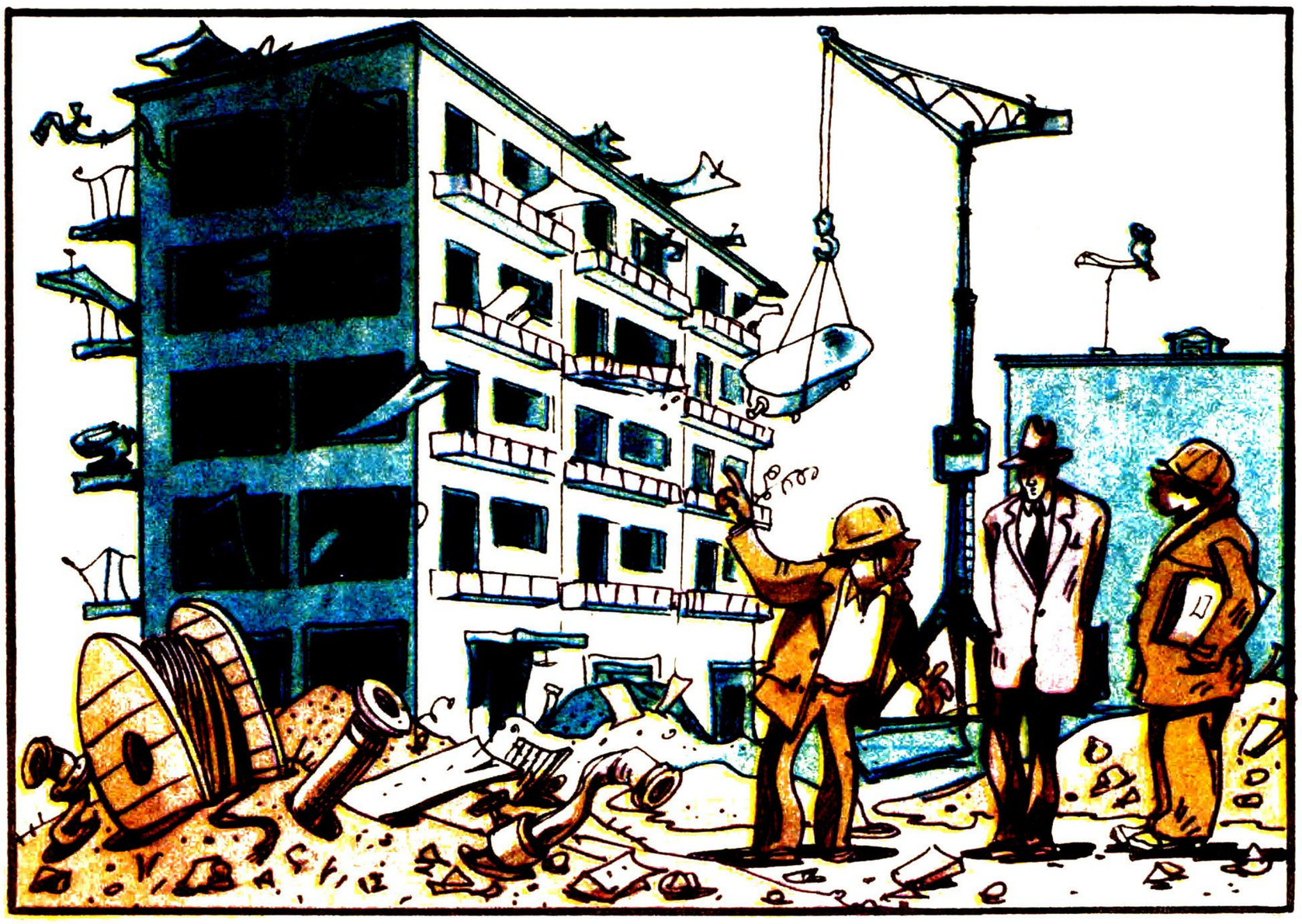

— Не дай, боже, щоб наш будинок приймали новоселі! Тоді ми його ой як нескоро здамо!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Тракторні навантажувачі, виготовлені на Красилівському машинобудівному заводі, колгоспні механізатори називали вічними. Але не тому, що їх якість могла задовольнити найвимогливішого експлуатаційника. Навпаки, згадані навантажувачі клепалися за принципом «Стук-грюк, аби з рук», а оскільки до них іще й запчастин бракувало, заводська продукція була приречена на вічні простої. Про це розповідалося у фейлетоні «Молотком його, молотком!» («Перець» № 9 за 1983 рік).

Як повідомив редакцію секретар Хмельницького обкому Компартії України тов. Ружицький, фейлетон розглянуло партійне бюро заводу. За упущення в роботі, слабкий контроль за якістю продукції начальникам відділів — технічного тов. Репецькому, технічного контролю тов. Білоусу, праці і заробітної плати тов. Вознюку — оголошено догани, а майстра складального цеху тов. Потапова звільнено з посади.

Бюро Красилівського райкому партії заслухало на своєму засіданні звіт партбюро та адміністрації заводу. У прийнятому рішенні намічено заходи по підвищенню ефективності виробництва і якості продукції.

НЕЕКОНОМНА ЕКОНОМІКА

— Віколов слухає,— почулося на тому кінці дроту.

Анатолій Семенович Віколов — заступник голови Українського промислового об'єднання олієжирової промисловості (Укроліяжирпром). Є таке в системі Мінхарчопрому. Так і так, кажу, був у Вінниці на тамтешньому олієжировому комбінаті, скаргу перевіряв — про безгосподарність.

— Прізвище?! — грізно озвалася трубка.

Від несподіванки я дещо розгубився.

— Даруйте — я, власне, вже відрекомендувався...

— Я не про вас. Прізвище скаржника?!

Он воно що. Подати, значить, товаришеві Віколову скаржника! Одразу ж пригадав, що так само зустрів мене у своєму кабінеті й директор Вінницького олієжирового комбінату Кузьма Софронович Демець. Зачитав йому скаргу, яка починалася римованим запрошенням:

Приїдь, Перче, подивись,
До чого ми дожились!

Оце, кажу, і приїхав подивитися.

— А хто пише?

— Пишуть ваші, комбінатівські, контролери.

— Знаємо ми цих «контролерів». Роботи собі шукають. Є в нас такі!

А роботи тієї, відверто кажучи, й шукати не треба, бо вона — на виду. Територія комбінату захаращена дерев'яними бочками і так званими картонними барабанами з харчовим і технічним жиром, призначеним для виготовлення мила. І все просто неба — у дощ мокне, у спеку — підтікає (про що й написано у листі до редакції). Я саме прикидав у думці, скільки ж того добра вилітає в трубу, щоб хоч приблизно уявити масштаби втрат, як почув директорське:

— Витікання деяке справді є. Але це у спеку нормально.

— ???

— Не розумію, чого ви дивуєтеся. Це колись у нас жиру не вистачало, одержували його по імпорту і тремтіли над кожною краплею. А тепер справи із тваринництвом поліпшилися, своєї сировини досить. Та, зрештою, невелика біда, коли ящик простоїть надворі кілька днів. А втім, ось наш завідуючий складом жирів Семен Миколайович П'ятак. Він може дати вичерпну інформацію.

І справді, завідуючий складом «видав» не лише вичерпну, але й цікаву інформацію — несподівану для директора... Не кілька днів валяються безпритульно бочки й барабани з дорогоцінною сировиною. Шістдесят тонн харчового жиру Чернівецького м'ясокомбінату звалено тут ще 24 лютого цього року, 49 тонн Київського — 4 січня, а близько 35 тонн Коростенського — ще в грудні року минулого! І ті бочки та барабани не просто собі вилежуються, а перетворюються у чортійщо: ламаються, розсипаються, розвалюються. І головне — течуть, течуть, течуть жирові ручаї...

Не краща доля вготована і виробленому на комбінаті господарському милу. Нема і в нього даху над головою. Дивлячись на все те глумство, так і хочеться вигукнути: «На мило!!!» А директор комбінату вважає, що ті втрати — крапля в морі на фоні велетенських масштабів виробництва, і складів не будує. Не те що складів, а й будь-якої схованки, скажімо, навісів. Зате київський шеф директора — уже згадуваний на початку заступник голови Укроліяжирпрому товариш Віколов — протягом нашої зустрічі тільки те й робив, що на всі лади розхвалював свого підопічного: і діловий він, й ініціативний, і план виконує. А про причини безгосподарності ані словечка не сказав.

Отож хто зна, чи не одержить редакція нову скаргу того ж самого змісту:

Приїдь, Перче, подивись,
До чого ми дожились!

В. КИРИЛЕНКО,
спец. кор. Перця.

Вінниця — Київ.

СІЛЬКОРИ ПЕРЦЯ — ПРО СВОЇ КЛУБИ

Ми вже давно, шановні читачі, звикли з вами до газетних інформацій, котрі навіть стали шаблонними, на кшталт: «А вечорами пізно не гаснуть вогні енського сільського клубу...» Або ж: «Цілий день широко розчинені двері такого-то сільського клубу, де до послуг і юних, і дорослих відвідувачів кінозал, бібліотека, читальня, ігротека, затишні кімнати для занять різних гуртків...».

Що ж, подібний шаблон можна лише вітати, позаяк ця типова інформація свідчить про типовість потягу сільських жителів до культурного спілкування, до культурного дозвілля і всілякого розвитку розмаїтих творчих здібностей. А оскільки середній селянин за своїм загальноосвітнім та інтелектуальним рівнем сьогодні фактично нічим не поступається городянину, то для нього — з огляду на певну віддаленість од столичних та обласних осередків культури й мистецтва — добрий клуб має особливо велике значення.

Це, до речі, зафіксовано і в усній народній творчості, зокрема — у приказках, які народилися ще тоді, коли клуби звалися просто і невибагливо — колбудами. Згадаймо: «У колбуд ходжу й ходила, бо освіту полюбила», «Без колгоспного будинку нема розваги й відпочинку», «У гарний колбуд прямує увесь люд». Між іншим, у цих колбудівських перлинах досить повно і чітко окреслено усі основні цілі клубної культурно-масової та виховної роботи...

А тепер, шановні читачі, згадавши усе це і належно оцінивши позитивну суть шаблонної газетної публіцистики на теми роботи кращих сільських культосвітніх закладів, давайте припадемо оком до замкової щілини у дверях клубу села Комарове Старовижівського району Волинської області. Пусткою і відчайдушною нудьгою повіє на нас ізсередини, звідки ще на початку літа втік останній павук, переконавшись, що йому годі сподіватись на здобич, оскільки будь-яка муха, випадково потрапивши до клубного приміщення, негайно дохне — ще на далеких підступах до павутиння.

«І отак — постійно,— розширюють нашу поінформованість про цей... кгм... клуб у листі до редакції молоді комарівські жителі.— Ми працюємо як належить, а от вільний час провести немає де: клуб постійно замкнений. Зверталися не раз до сільради, у районний відділ культури, але дарма. А все тому, що завклубом Прадійчук Федір Миронович у нас хитродосвідчений. Візьме сітку, піде до річки, наловить карасів і ними прикриє усі свої гріхи. Тільки й користі від нього, що з клубним баяном ходить по весіллях...».

А от іще один баяніст-любитель — завідуючий клубом села Вишневатого Куйбишевського району Запорізької області Гончар. «Іноді серед ночі,— пише Перцеві Віктор Осипцов,— то в одному, то в другому кінці села чується хрипкий голос баяніста під акомпанемент хрипкого баяна. То завклубом повертається додому з чиєїсь гулянки».

Ну, а самим вишневатським клубом, точніше — руїнами колишнього клубу, сільській громаді уже набридло милуватися. «І в такому вигляді він уже не один рік,— продовжує В. Осипцов.— Про будівництво ж нового клубу в районі лише балачки точаться. Тільки не подумайте, що Вишневате — якесь глухе, неперспективне село. Ні, центральне воно в колгоспі «Росія». Тут розташовані і сільська Рада, і правління колгоспу. І школа поки що є. Поки що — бо молоді з кожним роком лишається все менше...».

Навряд чи варто чекати якихось демографічних сюрпризів і у селі Борщівцях, і у Весняному Могилів-Подільського району на Вінниччині. Повна занедбаність культурно-масової, виховної роботи аж ніяк, зрозуміло, не сприяє закріпленню молоді на селі. Високими заробітками нині особливо не спокусиш. Не менш важливий стимул духовний, морально-естетичний. А ось вам естетика борщівецького клубу:

«Вже років, мабуть, чотири завідує у нас клубом Галина Пилипівна Баєк. З виду енергійна, молода, має державну квартиру, а от віддачі державі ніякої не дає. Зазирніть у клубне приміщення,— знепритомнієте: бруд, запустіння, ніякої роботи. За що ж людина гроші отримує?» — цікавляться у своєму листі молоді борщівчани. Про те ж саме запитують і ті молоді люди, які ще не встигли накивати п'ятами із села з чудовою назвою Весняне.

Давно вже не звучать коломийки у селі Залуччі Коломийського району Івано-Франківської області. Тобто не звучать у місцевому Будинку культури, де, як пишуть юні залучани, ні вечори не проводяться, ні гуртки не працюють. Отож і доводиться юнакам і дівчатам влаштовувати вечорниці по дворах, а людям літнім — посиденьки по хатах.

«Двадцять із гаком років тому,— розповідає Перцеві мешканець села Лук'янівки Таращанського району Київської області О. Ф. Ясеновий,— керував у нас клубом літній уже чоловік Башмаков Микола Семенович. Так і гуртки діяли, і більярд був, і шахи, і шашки, і навіть дискотека вже була. А нині директорує в Будинку культури людина із спеціальною освітою — Ласенко Віра Миколаївна,— і повне затишшя в роботі. Молодь вечорами після роботи шукає місця для відпочинку по інших селах району...».

Це, шановні читачі, ми з вами вели мову про ті села, які мають хоч сякі-такі приміщення клубів. Отож, коли б у них навести порядок та заразом привести до тями завідуючих, нагадавши їм про їхні безпосередні обов'язки або й замінивши особливо затятих безініціативників,— отож у тих клубах, дивись, і засвітився б вечірній вогник.

А як бути там, де лише очима можна побачити, сидячи на прадідівських колодках, чи тинятись околицею з хрипким баяном, позаяк ніяких клубів — ні цілих, ні розвалених — поки що взагалі немає? Скажете — будувати. Правильно. Подекуди саме це й роблять. От тільки — як?

У селі Новій Мощаниці Здолбунівського району на Ровенщині будують уже п'ять років. У Борозянці Ружинського району Житомирської області — вісім років. А шарнопільський Будинок культури в Монастирищенському районі на Черкащині звитяжно споруджується з 1965 року! Напівобвалені стіни цього майбутнього культурного центру ви бачите на фото, подарованому Перцеві жителькою Шарнополя Н. В. Чимшит.

Як же воно так виходить і чому, товариші люб'язні?! Хто і яке має право позбавляти наших сільських трудівників можливості повноцінно, змістовно, корисно, цікаво проводити свій вільний час?! Ось і на червневому Пленумі ЦК КПРС знову і знову наголошено: «Підвищити роль культурно-освітніх закладів в організації дозвілля трудящих, особливо на селі». Особливо!

Сучасне село без клубу — це протиприродно, це аморально, ба навіть аполітично. Сільський клуб на замку — те ж саме. І не треба кивати, як подеколи це роблять, на те, що нині в кожній хаті є радіоприймач, є магнітофон, є телевізор — так би мовити, культура на дому. Усе це є, справді. Та ніякий магнітофон, ніяка телевізія — навіть кольорова — ніколи не замінять безпосереднього спілкування людей з людьми, ніколи не замінять живого слова, спорідненості за інтересами та уподобаннями, ніколи не замінять духовної близькості, яка тільки й виникає і міцніє під час невимушеного, щирого, сердечного контакту на культурно-освітній царині.

Усіма цими думками, шановні читачі, ми поділилися з людьми, які мають безпосереднє відношення до згаданих тут погаслих і ще не запалених вогнищ культури,— з завідуючою Старовижівським районним відділом культури В. Ф. Боть, завідуючим Куйбишевським відділом культури В. М. Лободою, завідуючою Могилів-Подільським відділом культури М. В. Рябенькою, інспектором Таращанського відділу культури Т. Ф. Лагутіною, завідуючим Ружинським відділом культури О. Ф. Портницьким, заступником голови Здолбунівського райвиконкому І. І. Гречаним, заступником голови Монастирищенського райвиконкому А. М. Мазуриком та іншими товаришами.

І що цікаво: у декого з них прослизала така собі легка роздратованість, коли вони говорили про клубні справи і «некомпетентність» у тих справах людей, котрі, знудившись за справжнім змістовним дозвіллям, написали про це до Перця. «Та в нас он корми, та в нас он звіти, та в нас он якої важливості об'єкти, та в нас он які інші терміновості»,— авторитетно, з притиском твердили вони, даючи тим самим зрозуміти, що різні там гуртки, фільми, лекції і розваги не несуть у собі тієї самої терміновості. Начебто корми заготовляють не ті ж таки люди, про побут яких і відпочинок яких саме і мусять усіляко піклуватися згадані товариші.

Щоправда, наприкінці кожної бесіди усі вони запевнили, що розберуться із тими дозвільними клопотами і вживуть належних заходів.

Що ж, будемо сподіватися. Тільки було б дуже добре, якби вжили не таких, як, скажімо, в Чигирині на Черкащині. Там, у південному мікрорайоні, клуб працював так погано і так докучав із цього приводу скаргами ветеран війни та праці Ю. М. Божор укупі зі своїми земляками, що райвиконком заповзявся взагалі ліквідувати клуб разом із бібліотекою. Щодо цієї акції (якої, на щастя, згодом не підтримали в області) нас довірчо і з легким серцем поінформував заступник голови Чигиринського райвиконкому А. П. Кострицький.

Отож, заходи теж бувають різними... Одначе будемо оптимістами. Віритимемо, що і відносно сіл, про які оце йшла мова, і стосовно інших, де вогнища культури ледь-ледь жевріють від нестачі місцевого ентузіазму штатних фахівців та кваліфікованої допомоги керівників,— що й про них невдовзі з'являться хай і шаблонні, але вірні за суттю інформації на кшталт: «А пізно ввечері яскраво сяють вогні енського сільського клубу...»

В. ЧЕПІГА.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— От би нам такого начальника ВТК!..

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Неподобство! Нашого сина виховує бабуся, а на зборах мусимо за нього червоніти ми!

СПОРТИВНІ ІРОНІЗМИ

● *Футболіст народився в сорочці з емблемою популярного клубу.*

● *Футболісти «Будівельника» ніяк не могли вірно поставити «стінку».*

● *Переможців не судять, але їм інколи підсуджують.*

Михайло АРОШЕНКО.
м. Дніпропетровськ.

На дивані

УСМІШКА

Лежу на дивані і думаю, як би це себе виразити краще. Виражаються ж люди. Хто через горло, для прикладу Шаляпіна взяти, хто через ноги, знову ж Пеле, наприклад, а хто й через голову, якщо згадати Ньютона й подібних до нього.

Я так вважаю, хай у чомусь своєму, але кожен повинен бути о-го-го. Інакше для чого жити?

Лежу, значить, на дивані і думаю. В мистецтво якщо податися? Ну, куди мені до Чарлі Чапліна! В балет уже пізно. Та й Великому театру без мене, гадаю, якось зручніше. Ніяк у цій галузі не виходить.

Ейнштейна з мене теж не вийде, навіть без скрипки. Світилом медицини я, звичайно, не стану. Скальпелем орудувати чи бормашиною в зубах копирсатись — тут особливий характер потрібен. У космос мене не візьмуть, за вестибуляркою не проходжу.

Лежу оце я на дивані і думаю. Аж тут жінка шарпає. Годі лежати, каже, йди спати лягай.

Лежу, значить, у ліжку і думаю. І все ж, думаю, лежу я на дивані більше за всіх. Хоч у цьому перший. Хоч перед собою не соромно. Хай у чомусь своєму, але, виявляється, і я о-го-го!

Микола ХРАМЦОВ.

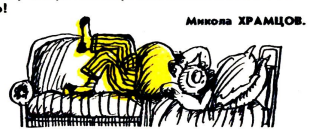

ВІРНА ПРИКМЕТА

Вернувсь додому чоловік
Із сонячного краю
І, як годиться, до жони
Ласкаво промовляє,
Що місяць роком здавсь йому,
Що скучив до нестями...
А жінка: — Краще розкажи,
Як справи у «Динамо».
В останніх турах скільки їм
Вдалось очок набрати,
І хто з киян забив голи
«Вениту» й «Арарату»?..
Аж рот роззявив чоловік,
На лоба лізуть очі:
— Невже ти «заболіла» теж,
За час, що був я в Сочі?..
Пробач, не в курсі взагалі
Я за останні тури:
Так закрутивсь... то лікарі,
То море, процедури...
Дружина схлипує: — Облиш!
Не вірю ні словечку:
Як ти вже про футбол забув,
То факт: стрибав у гречку!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

В ОДНУ РИМУ

● *Так гучно галасує, що навіть шеф пасує.*

● *На чужі кишені заздрощі страшенні.*

● *Де є навар, там і Назар.*

● *Сам червінця носить, а копійку просить.*

● *Не вдався хистом, став пародистом.*

● *І тенор часом виводить басом.*

Дмитро СОЛОДКИЙ.

Мал. А. БОРДУНІСА

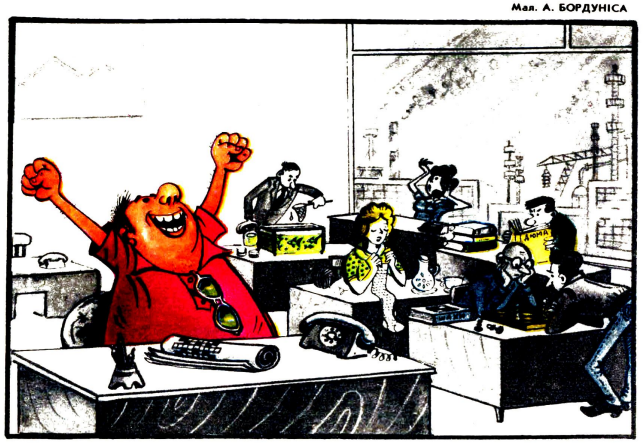

— Ну от, відпустка закінчилась — тепер можна і відпочити!..

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Що, що, а говорити Микола Іванович Кучинський вмів. Добре-таки говорив, особливо, коли виступав. Його послухати про те, як ідуть справи у керованому ним колгоспі імені Леніна (Борзнянський район), так туди тільки по досвід слід і їхати. А от на ділі це господарство уже кілька років підряд плентається у хвості. Та це зовсім не бентежило голову колгоспу, він оптимізму не втрачав і бадьоро запевняв, що й надалі так само головуватиме.

Пожилився Микола Іванович цього разу. Після виступу «Перця» (фейлетон «А я собі головую!..», № 7 журналу) завідуючий сільгоспвідділом Чернігівського обкому Компартії України тов. Должено повідомив, що за недоліки в роботі Кучинського М. І. з посади голови колгоспу звільнено.

Дружке Перце!

ПЛАН

Твої художники на карикатурах часто пекло зображають. Усе нормально, ось тільки дим з-під котлів частенько рідкуватий, не пекельний, виходить. Воно й зрозуміло: малювали ж без натури.

Так от, якщо їм потрібна натура, нехай приїздять у Суми, до будинку № 34 по вулиці Миру. Тут якраз житлово-комунальний відділ об'єднання «Хімпром» приступив до ремонту дахів відомчих будинків і встановив біля цього будинку смоловарню. От з неї валить дим, так дим! Дихнути нічим! Справжнісіньке пекло!

Звичайно, лагодити дахи потрібно. Але ж робити це треба так, щоб турбота про людей не вилазила їм боком. Себто, я хотів сказати, легенями.

В. БИРЮКОВ.

Ти не уявляєш, як ми зраділи, прочитавши в обласній газеті про те, що у нашому селі нарешті збудовано нову амбулаторію! А то ж, справді, дійшли до ручки: старе приміщення — звичайна сільська хата — вже валиться, а тіснота в ній така, що коли в коридор зайдуть троє відвідувачів, то вже четвертий мусить стояти надворі. І от — діждалися...

Але тут, Перче, трапився невеличкий конфуз: оте повідомлення виявилося звичайнісінькою газетною помилкою. Новою амбулаторією у нас поки що і не пахне, хоч збудувати її повинні були за планом ще 1982 року. Але потім, бач, той план перепланували і вирішили розмахнутися ширше: аж на цілий профілакторій з амбулаторією. Розмахнулися розмахнулися, а як до діла, то у Міністерства радгоспів УРСР цього року не знайшлося на той профілакторій ані копієчки...

Так ото ж ми й хочемо попросити тебе, Перче: передай, будь ласка, товаришам з міністерства, щоб вони, чого доброго, знову не взялися переглядати той план та не розмахнулися б іще ширше — скажімо, на цілий науково-дослідний медичний центр. Бо тоді нашим хворим доведеться іще довгенько вистоювати просто неба на подвір'ї у черзі до лікаря!

Ф. ВІННИЧЕНКО.

с. Малий Висторопь Лебединського району на Сумщині.

Вибачай, що морочу тобі голову такою дрібницею, як ремонт транзисторного радіоприймача «Океан-203», що його мій син С. М. Іващенко здав у крюківську майстерню «Побутрадіотехніка» ще в червні 1982 року, а забрати звідти ми не можемо удвох і досі.

«Хіба це дрібниця — річна тяганина?» — можеш заперечити (і напевно заперечиш) ти. Так це для тебе, Перче, не дрібниця, а в майстерні (вона знаходиться в Крюкові, по вулиці Карла Лібкнехта, 91) мені так і сказали: не лізьте з дрібницями, чекайте або забирайте приймач і лагодьте його самі.

У мене, Перче, крім радіоприймача, є іще й телевізор. Він, слава богу, працює, отож я бачу і чую, яким повинне бути обслуговування. То невже в крюківській майстерні нема жодного справного приймача або телевізора, що вони цього не знають?

М. БОНЧУК.

Полтавська область.

Якщо можна, повтори, будь ласка, свою телепередачу з двадцятого номера журналу за минулий рік. Нагадую, що тоді ти вів її з котловану майбутнього глибоководного озера, яке мало утворитися на місці вулиці Лавріщева в Ужгороді через те, що міське водопровідно-каналізаційне господарство ніяк не полагодить водопровід.

Трохи згодом, у торішньому двадцять другому номері ти помістив відповідь секретаря Ужгородського міськкому партії тов. Маняка, який порадував читачів: мовляв, на згаданій вулиці закінчено будівництво нового водопроводу, «ведуться роботи по засипці траншей та впорядкуванню проїжджої частини».

А як вони ведуться, ти, очевидно, здогадався з нашого прохання повторити минулорічну телепередачу.

А. АСАУЛЮК.

с. Катеринівка Кіровоградського району Кіровоградської області.

Якби я була юним натуралістом, то, повір, тільки б раділа, що в моїй квартирі уже скоро два роки протікають батареї парового опалення. Бо завдяки їм погнила і провалилася підлога, а крізь дірки у кімнату лізе різна фауна, а стіни покрилися флорою. Справжнісінький тобі живий куточок!

Та, на жаль, я давно пенсіонерка, ветеран праці, інвалід війни, і мені хочеться спокою та затишку. А їх немає, і саме через ті батареї. Ще в грудні 1981 року звернулася я до директора Кіровоградського рудоуправління вогнетривких глин В. М. Сковова (цьому управлінню належить будинок) з проханням ліквідувати несправність. Володимир Миколайович тут же наклав на мій заяві категоричну резолюцію, адресовану начальникові житлово-комунального відділу тов. Бегаєву. І ось уже, повторюю, скоро буде два роки, як я бігаю за товаришем Бегаєвим з тією резолюцією, а батареї як протікали, так і протікають.

Чула я, що один начальник резолюції писав різнокольоровими олівцями. Сам жодному відвідувачеві начебто ні в чому не відмовляв, а насправді усе залежало від кольору. То, може, Перче, і на мої заяві резолюція не тим кольором написана? Бо чим же іще можна пояснити таку тяганину?

Л. БУРКО.

У наш механізовано-машинізований вік відстані, так би мовити, покоротшали. Але шкода, Перче, що наші конструктори ще й досі не винайшли такої машини, за допомогою якої можна було б скорочувати дистанції між словами й ділами,— от як, приміром, у керівників Олександрійського авторемонтного заводу на Кіровоградщині. Майже півтора року маринують вони наш автомобіль САЗ-3502, який узяли на капітальний ремонт за приймально-здавальним актом № 4—65. Уже й писали ми туди, і їздив я до них в кінці березня, слізно просив і благав, але справа — ні руш. А кожен автомобіль у господарстві, ти ж знаєш,— на вагу золота... Підкажи, Перче, що нам робити. Може, олександрійський завод знаходиться на якомусь особливому становищі, і дотримання строків виконання замовлень для нього не обов'язкове? Тоді, як то кажуть, пардон...

С. ПЕТРИНА,
автомеханік колгоспу «Червоний прапор».
Володимирецький район на Рівненщині.

Малює Олександр АЛЬОШИЧЕВ.

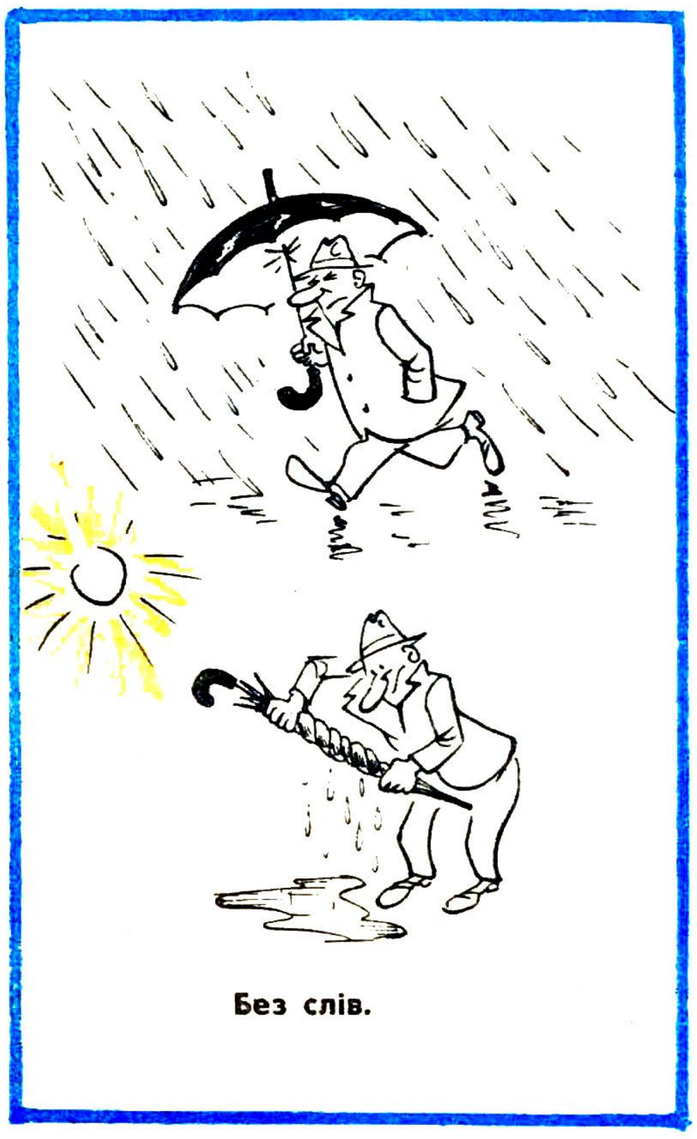

Без слів.

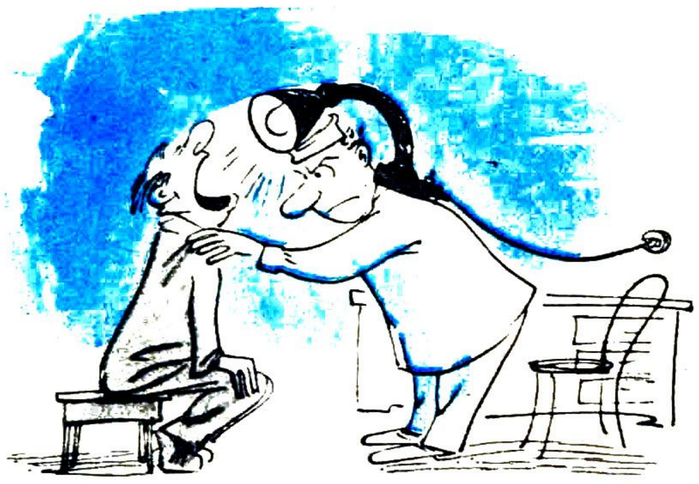

Без слів.

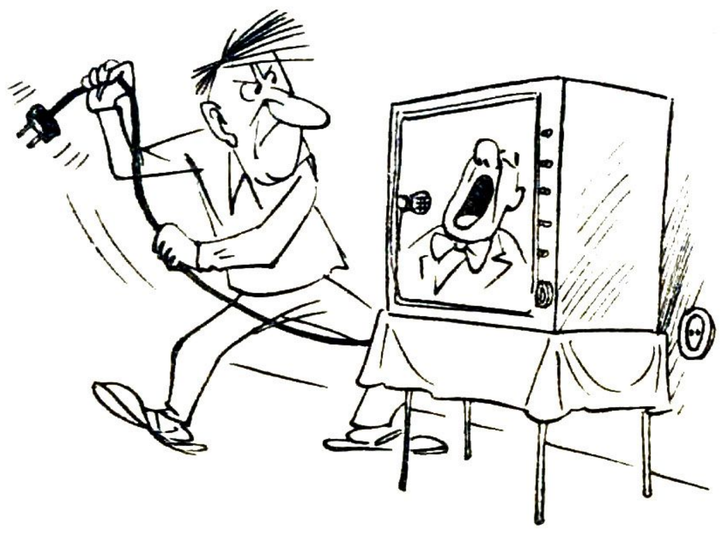

Без слів.

Без слів.

Без слів.

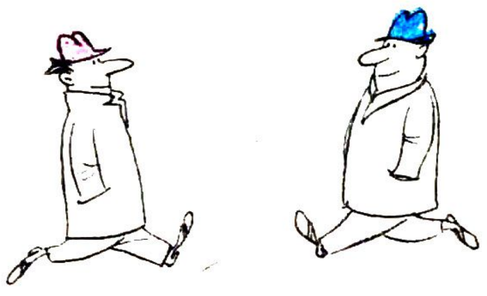

Без слів.

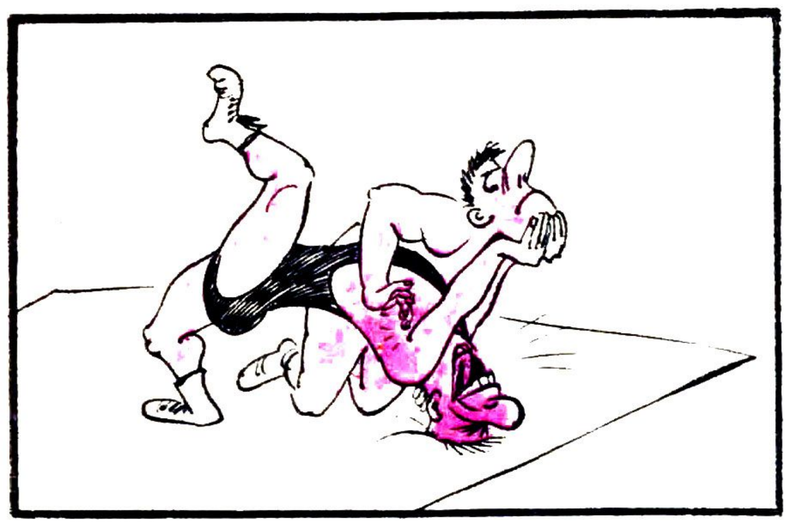

— І навіщо я тільки признався, що боюся лоскоту?!

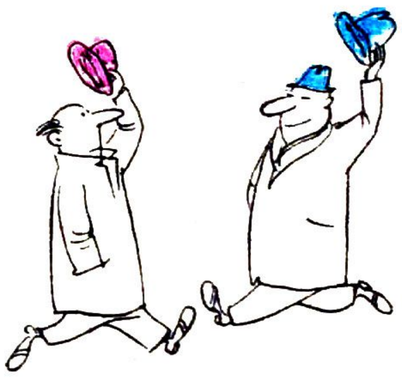

Без слів.

БОРЩ

ГУМОРЕСКА

Із кулінарного училища до нас на практику прислали трьох учнів. Нічого не скажу, гарні хлопці. Тямущі і до роботи беручкі. Лише один, Федько, мені не сподобався. Повсюди стромляє свого носа і навіть мені, шеф-кухарю, зауваження робити насмілюється!

— Ви,— каже,— Іване Івановичу, цибулю неправильно пасеруєте. Та й кефір у сметану доливати ніякі посібники не рекомендують...

Теж мені ерудит від ополоника! Добре, думаю, ти ще практичну контрольну роботу варити будеш. А хто оцінки виставлятиме? Отож бо й воно. Недаремно ж у нас кажуть: краще не мати прогресивки, ніж мати ворогом шеф-кухаря.

— Менше знаєш — краще спиш,— процитував я Федькові популярний серед інквізиторів і двієчників афоризм і послав його перебирати гнилу картоплю...

Контрольною для практикантів був звичайний борщ. Наче й нескладна страва, але я бачив: хлопці хвилюються. І тільки Федько був спокійний, наче місцева футбольна команда після чергового програшу... І ось нарешті три тарілки з борщем поставили перед комісією, тобто перед завідуючим виробництвом і мною. Перша порція була приготована чудово. Від другої йшов такий запах, що я ледве язика не ковтнув. Та коли витвір своєї кулінарної думки подав на пробу всезнаючий Федько, то навіть звичний до штовханів кухонної долі завідуючий скривився так, немов скуштував не борщу, а принаймні ледь-ледь розведеної сірчаної кислоти.

— Ну що, Федю,— святкуючи перемогу, усміхнувся я,— виявляється, борщ теж варити треба вміти?

— Вибачте, але... — хотів щось сказати практикант, та я не дав.

— По-перше, солі б тут вистачило на десять повних порцій. По-друге... Я знаю, у сирій картоплі вітамінів більше, але боюсь, споживач нас не зрозуміє... Загалом, двійка!

— Справа в тому,— знову озвався Федько,— що я ненароком розлив свій борщ...

— Облиш байки до першого квітня,— іронічно усміхнувся я. — А хто ж тоді варив... оце?

— То я набрав із каструлі, яку ви приготували для роздачі,— похнюпившись, зізнався Федько.

Володимир КАШУБА.

м. Полтава.

СЛОВНИЧОК-ЖАРТІВНИЧОК

РОЗЗЯВА — пацієнт зубного лікаря.
ЖАЛО — комбайн.
ЧАСНИК — годинник.
КОЛОВОРОТ — воротар.

І. СОХАН.

СИДЕНЬ — сторож.
ЗАЧАРОВАНИЙ — п'яниця.

В. КРИМОВ.

МАЗАНКА — губна помада.

ПЛАКАТИСТ — плаксива людина.

РОЗРЯДНИК — сапер.

Віктор ПЕТРОВЕЦЬ.

З олівцем по Бердянську

(З ЩОДЕННИКА КУРОРТНИКА)

ПОНЕДІЛОК (ранок). Ура! Нарешті я у відпустці. Путівки до санаторію не дістав, зате вдалося купити авіаквиток до Бердянська. Там, кажуть, і без путівки можна прекрасно відпочити: море, пляж, повітря, а сонячних днів — більше, ніж у Сочі. Оце сиджу в літаку і гортаю туристичний довідник. Виявляється, на території сучасного Бердянська знайдено залишки поселень доби ранньої бронзи. В 1827 році на березі Бердянської затоки почали будувати порт. А через п'ять років тут уже швартувалися кораблі з багатьох країн. Сьогодні Бердянськ — це сучасне індустріальне місто, місто-порт, місто-курорт... Щоб найдовше зберегти свої враження про відпочинок на березі Азовського моря, вирішив вести щоденник.

ПОНЕДІЛОК (вечір). Їсти хочеться-я-я... Помчав у кафе аеропорту. Не працює. На ремонті. В розпал курортного сезону. Ось тобі й маєш. Думав — пообідаю в місті. Та не так сталося, як гадалося. Не вдалося мені заморити черв'ячка і в кафе «Дорожньому». Тут теж серед літа затіяли ремонт. Олімпійський спокій спостерігався і в кафе «Олімпійському». Його теж ремонтували. Єдину на все місто дієтичну їдальню — також. Пішов у трест ресторанів і їдалень. «Оце так,— кажу,— курортників зустрічаєте? Гадаєте, якщо без путівки...» «Не морочте голову,— відповідають. — Тут не до вас... Он з далекої Карелії 200 школярів у трудовий табір приїхали, а їдальня «Альбатрос», яка повинна їх обслуговувати, на замку. Прибули курортники з Красноярська, Мурманська, Петрозаводська, Рязані, а їдальня «Морська хвиля» неукомплектована кадрами...»

Вийшов я з тресту ресторанів і їдальень, купив пару пиріжків. Поруч зі мною наминали пиріжки ще кілька курортників і весь час «тихим словом» згадували керуючого трестом О. М. Підгорних.

ВІВТОРОК. У готель влаштуватися не вдалося. Буду квартирувати на горищі у баби Фросини. Вирішив хоч подзвонити з міжміського телефону-автомата, що у вестибюлі готелю «Бердянськ». Телефон не працював. Так само, як не працював тут і газетний кіоск. Взагалі, я звернув увагу, що чимало кіосків у Бердянську служать тільки для декорації. Наприклад, кіоски «Соки-води-морозиво» № 16 і № 13 від магазину № 11, які розташовані біля самісінького моря, чомусь на замку. Зачинені й «Соки» біля літнього кінотеатру «Дружба», два кіоски біля Будинку культури ім. М. І. Калініна... Щоправда, вікна двох останніх завішані газетами (хтось, може, й почитає). Біда тільки, що газети торішні. До речі, спеціально обладнаних газетних вітрин у Бердянську я так і не бачив.

СЕРЕДА. Другий день на міському пляжі. Хочеться купатися, але не можу. Лежу. Сьогодні мені вперше вдалося зайняти лежак. Це коштувало мені двох гудзиків і відірваної кишені. Бо лежак тут не так просто... завоювати. Їх усього на пляжі аж... 30 штук. А курортників — ногою ступити ніде. Правда, є ще 90 тапчанів, а в пункті прокату 13 спортивних розкладанок. Сьогодні мені показували одного курортника, якому за всю відпустку пощастило аж двічі поніжитися на розкладанці.

Сусід по лежаку порадив їхати на заміський пляж «Лазурний». Там такий прекрасний пісок, що ніяких лежаків не треба. Завтра їду туди.

ЧЕТВЕР. Вже другу годину штурмую автобус. Виявляється, поїхати на пляж «Лазурний» не так то й просто. Тут слід застосовувати тактику «штопора». Розганяєшся (головою вперед) і вгвинчуєшся у натовп. Пощастить — тебе самі заштовхають в автобус. Ні — починаєш усе спочатку. У мене поки що нічого не виходить. Хоча я на зупинці вже другу годину. А все тому, що сьогодні з шести автобусів на маршрут № 22 виїхав лише один, а з п'яти автобусів маршруту № 20 курсує тільки два.

На пляж «Лазурний» я прибув після обіду. Пляж справді гарний. Але я так і не полежав тут. Взявся відразу штурмувати автобус, щоб своєчасно повернутися назад. Бо ночувати на березі не зовсім приємно.

Хоч не покупався, зате нарешті випробував свою силу волі. Треба написати подяку начальнику АТП 07111 В. В. Коваленку.

П'ЯТНИЦЯ. Побачив будку довідкового бюро, вирішив поцікавитись, де знаходиться художній музей. Та в будці було тільки торішнє листя і сухарі. Мабуть, для того, хто все-таки наважиться дочекатися, коли воно почне працювати.

Захотілося квасу. Став у довжелезну чергу. Два чоловіки, котрі стояли попереду, гаряче сперечалися. Один казав, що це неподобство: люди, які приїхали відпочивати, стільки гають часу біля бочок з квасом та лотків з морозивом. Інший доводив, що в Бердянську достатньо морозива і квасу. Немає тільки кому все це продавати. Бо, бачте, спеціалізовані навчальні заклади м. Запоріжжя підвели торговельників Бердянська і не прислали сюди на практику своїх учнів. Хоча, мені здається, квас і морозиво можна продавати і без спеціальної освіти.

СУБОТА. Сьогодні був на базарі. Чого тут тільки немає: і бички, і таранька, і помідори, й огірки, і ряжанка, і сметана... Навіть стержні для кулькових ручок на базарі продають. Я вже не кажу про «фірмові» речі «Made in Berdjansk». Розповідають, один курортник купив у бердянської «фірмачки» плавки. Так цілісінький день довелося в Азовському морі сидіти. Бо від плавок залишилася тільки резинка з написом «Made...»

НЕДІЛЯ. Вирішив підстригтися. Бо хоч баба Фрося і називає усіх своїх квартирантів «дикунами», ми людської подоби не втрачаємо. Зайшов у перукарню, що на розі проспекту Леніна і вулиці Дюміна. Дивлюся, сидять відвідувачі між дерев'яними козлами, діжками з алебастром, купами глини і облицювальної плитки. Сидять, а волосся на їхніх головах — дибом стоїть: страшнувато, все-таки, в таких умовах стригтися. А перукарі не дуже й ображаються. Кажуть, з таким волоссям працювати легше. Мене такий сервіс не влаштовував...

ПОНЕДІЛОК. Ось уже тиждень як я в Бердянську. Сьогодні з'їв п'ятдесятий пиріжок. Перечитав записи в щоденнику. Стало сумно. Бо кого можуть вони зацікавити? Правда, їх у мене просять кореспонденти з «Перця». Кажуть, щоденник може зацікавити Бердянський міськвиконком. Але я в цьому сумніваюся. Бо там, з усього видно, гадають: якщо курортники і будуть чимось не задоволені, то виручить прекрасне Азовське море, спогади про яке затьмарять усі невеселі враження.

З олівцем по Бердянську подорожували, факти з щоденника курортника перевіряли, а також малювали М. ПРУДНИК і А. ВАСИЛЕНКО.

Запорізька область.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Ти диви, як здорово наша онука у мамину роботу грає: двадцять грамів мені недоважила!

Картинок разок на сюжети казок

Малюнки В. ГЛИВЕНКА

— Ти куди!
— За тридев'ять земель!
— А я звідтіль!

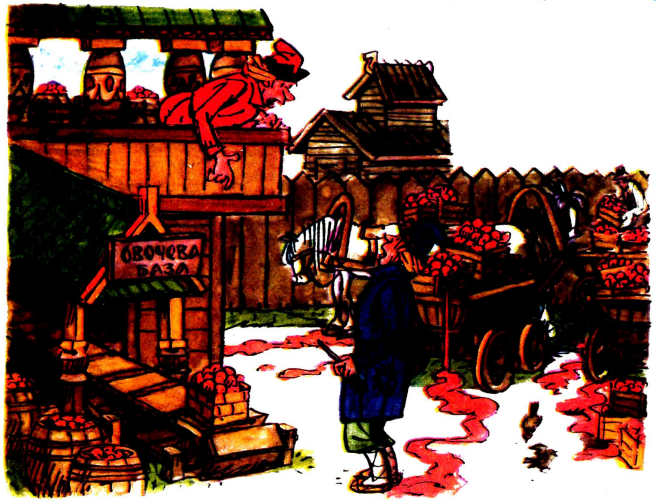

— Транспортер не діє, та й грець із ним! Завтра шефи присилають тридцять трьох богатирів!

— Заходь, заходь, Лісовик, я з тебе людину зроблю!

— Гей, добрі молодці, швидше надягайте шапки-невидимки: іде комісія по скороченню штатів!

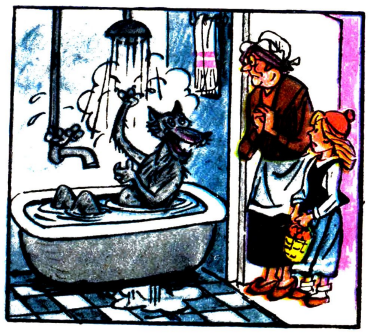

— Не лякайтеся, не з'їм я вас! Тільки от викупаюсь і піду собі: знов у нас лісова баня не працює!

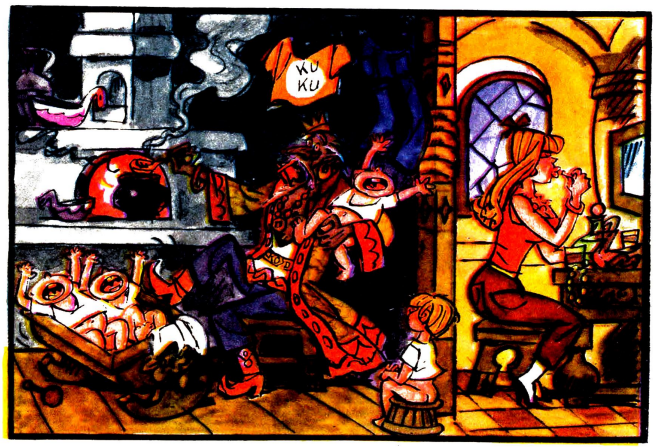

Кощей Безсмертний: — Схоже, що Василиса таки зведе мене в могилу!

— Дайте мені те, не знаю що, тільки неодмінно з-під прилавка!..

— Взагалі-то я Василиса Прекрасна, але оцінку ставте як Василисі Премудрій!

Володимир ІВАНОВИЧ

Чорний хід

Мудрували у колгоспі
Майже дві години,
Як дістать до механізмів
Запасні частини:

Посилали ж Роздобудька
В першому кварталі,
Та даремно: не привіз він
Жодної деталі.

Посилали й Завірюху
Лютневими днями.
Повернувся й Завірюха
З пустими руками...

У правлінні зажурились,
Духом підупали...
Тут з'явився дід Микита —
Чоловік бувалий.

У людей пастух Микита
Заслужив пошани —
Він в тилу фашистських зміїв
Добре партизанив.

Рвав мости,
Пускав вагони
В прірву з магістралі...
І за це він має орден
Та ще й три медалі.

А сьогодні дід промовив,
Наче ненароком:
— Запчастини, добрі люди,
Є у нас під боком.

В «Сільгосптехніці» районній
Один типик треться:
Розбирається він в справі,
Як баран в аптеці.

Та в його нечистих лапах
Вся, по суті, база...
Сам хапуга,
Й дуже любить,
Щоб його «підмазать».

Він, до речі, скоро женить
Сина-лоботряса,
Й натякав, щоб мн прислали
Із центнерник м'яса.

Треба бузівка, виходить,
Для тої личини.
Як дамо, то він відпустить
Всякі запчастини.

Брать деталі він порадив
Поночі, в негоду,
І не з першого під'їзду,
А з чорного ходу.

От і все...
Та ми продовжим
Нашу кінопливку,
Бо бичка повів раненько
Дід у Журавлівку...

Ранок!
Голуби воркують
В мальовничім сквері,
Магазини,
Установи
Відчиняють двері.

Ось і дід по Журавлівці,
По райцентру, ходить,
За собою на вірьовці
Бузівка він водить.

Тільки дивиться Микита
Сумно на прохожих,
Бо гірка, пекуча думка
Дідуся тривожить.

Жаль йому бичка-підлітка,
Класну жаль породу:
Сам зростив
І сам же тягне
До чорного ходу.

І з якої злої статі,
По якому праву
Годувать бичком елітним
Мерзотну ораву?!

Довго так ходив Микита,
Поглядав похмуро...
Раптом вивіску помітив:
«Райпрокуратура».

Біля ганку лава довга,
І двері відкрито.
«От зайти б сюдн»,— подумав
Партизан Микита.

Прив'язав бичка-підлітка
Він до осокора,
І зайшов цілком спокійно
Сам до прокурора.

Прокурор зустрів сердечно
Ветерана-діда,
І з увагою послухав
Все, що той повідав.

Ну, а далі?
Ми не знаєм,
Як хабарник згодом
Вийшов з бази під конвоєм
Тим же чорним ходом.

Тут уже було злочинцю
Зовсім не до м'яса,
Заодно, й не до весілля
Сина-лоботряса.

Не кричали гості «Гірко!»
Під скавчання джазу,
Бо хапузі по заслузі
Стало гірко зразу.

Але зроблене дідусем,
Наче ненароком,
Сподіваємося, стане
Декому уроком.

Телеграфне Агентство Перця

ДЕЩО ПРО ВІДНОСНІСТЬ

МИКОЛАЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). У тому, що час — поняття відносне. ще раз переконалися жителі села Центрального Снігурівського району. Їм здається, що сільська баня працювала лише близько року і ось уже третій рік ремонтується, а на думку голови місцевої сільради В. К. Крохмаля, ремонтується вона всього 7—8 місяців.

Зате щодо дня закінчення ремонту і голова, і жителі Центрального єдиної думки: ніхто не знає, коли він настане.

НА НОВИЙ АСОРТИМЕНТ

хлібопродуктів перейшов останнім часом Одеський хлібозавод № 2. Тепер він випікає так званий хліб для водіїв. Головна відмінність нового хліба від звичайного полягає в тому, що всередину його запікаються всілякі болти та гайки. Отже, придбавши у далеку дорогу одну таку хлібину, шофери можуть бути цілком спокійними: будь-яку гайку чи шайбу для ремонту автомобіля вони знайдуть у себе прямісінько, як-то кажуть, на зубах.

ПЕРЧЕНЯ

УСМІШКА

Першовересень іде —
Усмішки довкола...
Вперше стежкою веде
Дід онука в школу.
У школярика в руках
Різнобарвні айстри...

— Ну,— пита старий в Сашка,—
Як у тебе настрій?
— Що ви, діду,— той йому,—
Кожному це ясно:
В перший клас іду, тому
Настрій — першокласний!

Микола БІЛОКОПИТОВ.

НЕ ГУЛЯЄ...

Надвір із хати вийшла мати
й гукає сину з ганку:
— Тобі уроки готувати
давно пора, Іванку!
А ти усе м'яча з дружками
ганяєш до смеркання...
— Так я ж по фізкультурі, мамо,
виконую завдання!

Володимир КРАВЧУК.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

З «С» — його не зупинити,
З «Й» — його нам смачно пити.

(иен — эеҺ)

Р. КОНОВАЛОВ.

ВЕСЕЛА РОЗМОВА

— Хрю-хрю-хрю,— це поросятко обізвалось із хліва.
— М-ме,— промовило телятко на оті його слова.
— Гав-гав-гав! — повів собачка.
— С-с-с,— шепнув йому гусак.
Все це вислухала качка —
і сказала:— Так-так-так.

Володимир КЛЕНЦ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МИШКА-ЗЛОДІЙКА...

Приходить Соня зі школи, а її менша сестричка Леся сидить у куточку і схлипує.

— Чого це ти плачеш, Лесю? — запитує Соня.

— Мишка котика вкрала.

— Як це?! — здивувалася Соня.

— Він лежав ось тут, на лаві, а вона непомітно підкралась, схопила його і шмигнула в нору.

— Ой, лишенько ж! — каже Соня. Потім помовчала трохи і уточнює:

— А якого котика украла мишка — Мурчика чи Васька?

— Ні,— зітхає Леся. — Шоколадного.

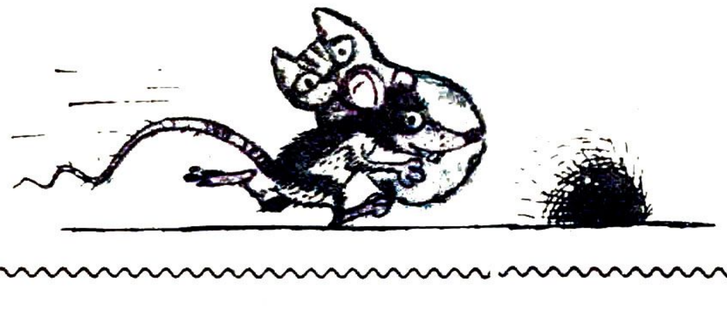

ПІДВІВ МИХАСЬ

Батько говорить Гені:

— Кажуть, ти сьогодні двійку одержав?

— Так,— відповідає Гена.

— Як же це?

— Михась підвів. Не вивчив уроку.

— А при чому тут Михась?

— Неправильно підказував.

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Ох уже ті заздрісники

РІВНОПРАВНІСТЬ жінок, звичайно, радує всіх нас. Приємно спостерігати, як жінки нарівні з чоловіками працюють головами колгоспів, шеф-кухарями ресторанів, народними суддями, директорами підприємств. Це з одного боку. А з іншого — це я вже завважив — варто, бува, котрійсь представниці славнозвісної слабкої статі почати ділом доводити, що вона не така вже й слабка, як дехто відразу виявляє нездорову, просто-таки чорну заздрість. Не знаю, як вам, а мені прикро спостерігати такі явища.

Саме тому, власне, хочеться взяти під захист Елеонору Павлівну Косинову-Флис. Працює вона директором дуже пахучого підприємства — львівської парфюмерно-косметичної фабрики «Червона гвоздика». Фабрика під керівництвом Елеонори Павлівни видає на прилавки магазинів свою симпатичну продукцію, виконує і перевиконує плани по різних показниках, за що працівники одержують премії. Усе наче як має бути.

Але завжди знаходяться заздрісники. Не сподобалося їм, бачте, що Елеонора Павлівна дуже любить свою доньку. Ну й що? Хіба ж це погано? Ні, співають своєїзаздрісники, любити дітей нікому не заборонено, але при цьому не слід порушувати службової етики та елементарного такту. І охота людям говорити про такі дрібниці. Ну, зарахувала Косинова-Флис доньку Ірину на роботу надомницею, хоч на фабриці інших надомниць нема. Ну, клеїла Ірина вдома футляри, хоч виробничої потреби в цьому не було, бо на підприємстві є спеціальний картонажний цех з конвейєрними лініями, котрий повністю забезпечує фабрику необхідною кількістю футлярів. Ну, нехай щоразу їздила спеціальна машина, привозила Ірі сировину та забирала в неї готову продукцію. Зате Елеонора Павлівна змогла в такий спосіб матеріально допомогти доньці. Та хіба ж материнським піклуванням можна докоряти?!

Або ще дорікають: Елеонора Павлівна прийняла на роботу не лише доньку, а й зятя Юрія. Маляром п'ятого розряду. З погодинно-преміальною оплатою, хоч у будівельній групі,

куди був зарахований зятьок, решта робітників працює за відрядною оплатою. Сам зять запевняє, що за ті нещасні 450 карбованців, котрі одержав на фабриці, він і наочну агітацію оформляв, і стенд випродукував, і ще щось вималював. Правда, тепер нелегко точно встановити, що саме зробив зять-маляр, бо ж, сказано, гроші йому платили погодинно-преміально, тобто без конкретних нарядів. Ну, нехай Елеонора Павлівна і тут дещо переступила загальноприйняті норми, але хтось же повинен, зрештою, розвінчати поширену поголоску, ніби тещі в нас «нікудишні», буцім тещі «у всьому винуваті». Директор «Червоної гвоздики», гадаю, ту поголоску успішно спростувала. І довела, що тещі в нас бувають — краще вже нікуди!

Але заздрісники і далі не вгавають. Твердять: якщо Косинова-Флис рідних приймає на роботу, порушуючи норми етики, то чужих — навпаки — звільняє, порушуючи норми трудового законодавства. Приміром, рішуче увільнила інженера К., якого змушена була невдовзі поновити на роботі. Так само енергійно увільнила інженера І., котру також довелося невдовзі поновити. За вимушений прогул обом інженерам було виплачено солідну компенсацію. Ну, нехай не за свій, а за державний рахунок: збитки було віднесено на «витрати виробництва».

Однак не можна ж, справді, вимагати, щоб людина ставилася до чужих так само, як до своїх рідних.

І ще кажуть, керівники фабрики роблять різні маніпуляції у звітах і завдяки цьому деколи виманіпульовують собі премії. Або розповідають не дуже веселий анекдотичний випадок, коли на фабриці не помітили, як помер слюсар, і ще два місяці після цієї сумної події нараховували йому зарплату. Ну й що? Як на мене, то краще вже небіжчикові нарахувати, аніж живому не заплатити.

Та ось про що я хотів іще сказати. Дивіться. За прийом на роботу доньки й зятя та створення для них пільгових умов райком партії оголосив Елеонорі Павлівні догану. За незаконне звільнення двох інженерів районний комітет народного контролю стягнув з Елеонори Павлівни місячний оклад. За маніпуляції у звітності главк Союзпарфюмерпром, у свою чергу, наклав на Елеонору Павлівну стягнення.

Бачте, як з усіх боків обвішали бідну жінку. Таке, скажу вам, і з представників сильної статі не кожен потягне. Чи не краще було б увільнити Елеонору Павлівну... від цих тягарів? Щоб вона часом не надірвалася.

А дехто ще й заздрить.

Я ж, як ви могли переконатися, з усіх сил намагався захистити Елеонору Павлівну від заздрісників. Якщо це не повністю вдалося, то тут, звичайно, моя вина.

А може, не лише моя.

м. Львів. **О. КРУКОВЕЦЬ.**

Веселим олівцем

Завідуюча відділом перевірки «Перця» Галина ЛОЗОВА. З нагоди 33-ї річниці роботи в редакції.

Дружній шарж Ю. СЕВЕРИНА

СМАКИ НЕ ЗІЙШЛИСЬ

Кирило закохавсь у Варку.
Сказав:
— Що довго говорить!
Ти смокчеш, як і я, цигарку...
Розпишемось, щоб вдвох курить?..

Од Варки скоро втік Кирило.
Смаки не збіглись — вір — не вір:
Вона лиш «Мальборо» курила.
Він заробляв — лиш на «Памір».

Володимир ЧУБЕНКО

м. Запоріжжя.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Товариші, покажіть хоч, де тут те море!

Вісті з того світу

ЧЕСТЬ — ПОНАД УСЕ!

Якийсь чоловік із західнонімецького міста Рейне (прізвища його агентство ДПА не називає) наніс візит директорові банку. Оскільки ж директора вдома не було, то відвідувач узявся зачекати на нього, а щоб почуватися в чужій квартирі невимушеніше і спокійніше, зв'язав дружину господаря. Але його усе-таки потривожили, бо малолітній син хазяйський вислизнув із дому і привів поліціянта.

Потривожений візитер не розгубився — зі знанням справи порскнув охоронцеві порядку ув очі сльозоточивим газом і цвигонув геть.

Та невдовзі його усе-таки запопали до рук, і тут виявилося, що це — поліцейський чиновник. Він, як з'ясувалося, хотів діждатися директора, щоб спонукати його на одну, пов'язану із фінансами операцію — допомогти пограбувати банк. На своє виправдання пояснив, що програв у карти 100 тисяч марок і хотів «чесно розплатитися».

МЕТКИЙ НЕОФІТ

Мешканець міста Шрівпорт (штат Луізіана, США) 22-річний Емануел Робінсон вирішив прилучитися до християнства, отож узяв та й охрестився.

Зваживши, очевидно, на те, що тепер він може з повним правом розраховувати на всемилостиву опіку всевишнього і вимолити в нього прощення гріхів своїх, новохрещенець не забарився скористатися цим привілеєм: одразу ж після обряду хрещення заліз у гардероб священика і поцупив із портфеля гроші, чекову книжку й документи святого та й накивав п'ятами.

З ГАРАНТІЄЮ...

Серед численних шлюбних оголошень у одній із газет ФРН було вміщено й таке: «Розведена жінка хотіла б знову вийти заміж. Чудові рекомендації від двох колишніх чоловіків».

ПЕРЕБІР ЛІМІТУ

Алі Азам, 104-річний мулла бангладешського села Фатехабад, як повідомляє агентство Рейтер, побрався з 16-річною дівчиною. Односельці Азама обурилися так, що зажадали, аби його позбавили сану мулли. Але різниця у віці тут ні при чому, бо на все, як відомо,— воля аллаха. Правовірні не могли змиритися з тим, що Азам погрішив проти іншої арифметики: ісламом дозволяється мати не більше чотирьох дружин, а невгамовний слуга аллаха оце завів собі іще й п'яту.

Що так, то таки так

* * *

«Нестримне нарощування воєнних витрат перекреслює всі надії американців на оздоровлення національної економіки.

Якщо адміністрація Рейгана в найкардинальніший спосіб не перегляне своєї політики, Сполученим Штатам загрожує лиш іще більше загострення їх нинішніх труднощів».

«Вашінгтон пост», США.

* * *

«В нашім суспільстві забуто естетичні, моральні і соціальні цінності. В нім превалюють організована злочинність, соціальна дестабілізація, глибока економічна криза, девальвація ліри, занепад суспільних інститутів».

Дж. ТАМБУРРІНО,
генеральний прокурор Італії.

* * *

«Керівні кола США усіляко заохочують у своїй власній країні расизм, варварство і сваволю, лицемірно проливаючи крокодилячі сльози з приводу становища з правами людини в інших країнах».

«Піплс геральд», Нью-Йорк.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Дисиденти уже всі скінчилися, лишилися тільки карні злочинці!..

ПОСЛАНЕЦЬ ДОЛІ

ГУМОРЕСКА

У його важкому гіпнотизуючому погляді була впевненість, яка мене дратувала.

— А чому, власне, ви переконані, що вас мусять узяти на роботу? — не приховуючи своєї антипатії до нього, спитав я.

— Тому, що я — саме та людина, яка вам конче потрібна,— сказав він твердо.

— А звідки ви можете знати, яка саме людина мені потрібна?

— Гадаю, ви не виняток із загального правила. Ви такий же керівник, як і всі. І проблеми вас хвилюють такі ж самі, як і всіх інших керівників.

— Тобто?

— Ви ж не станете заперечувати, що дисципліна у вашій конторі далека від ідеальної? Мабуть, самі на зборах не раз про це казали.

— Припустімо.

— А ніколи не замислювались над тим, чому віддача ваших підлеглих, м'яко кажучи, неоднакова? Чому на кількох ентузіастів, ретельних і сумлінних працівників, припадає стільки нероб і ледарів?

— Не розумію.

— У тім то й річ, що все ви чудово розумієте. Тільки не наважуєтесь зізнатися собі у власному боягузтві. Не ображайтесь. Усі люди чогось бояться. І ви боїтеся. Скажімо, боїтеся сказати кожному з цих нероб і ледарів правду в очі.

— Ну, то вже ви перебільшуєте,— не зовсім впевнено сказав я.

— Аніскілечки. По-перше, вам не хочеться мати справу із скандалістами. Здіймуть галас, почнуть на вас скарги писати, у чомусь там звинувачувати. А грішки в кожного з нас є. Грішки, котрі при бажанні можна роздути в гріхи, що компрометують керівника. По-друге, серед ваших підлеглих, можливо, є родичі або знайомі якихось впливових людей чи просто ваших приятелів, з якими вам не хотілося б псувати добрі відносини. По-третє, ви зажили славу добросердної людини і демократичного директора і не бажаєте, щоб вас називали самодуром і деспотом...

— Але який зв'язок між усім цим і вашим візитом? — не витримав я.

— Прямий. Бачите, я вмію казати людям в очі все, що я про них думаю. В цьому смислі для вас я просто знахідка. Зізнайтеся, хіба ви не мріяли про такого заступника, який тримав би весь колектив у залізному кулаці? Який щедро роздавав би підпотиличники направо і наліво, звичайно, висловлюючись фігурально. А ви б час від часу нейтралізували ці моральні підпотиличники там якою-небудь премією чи просто співчуттям. Я можу будь-кого з ваших підлеглих вибатькувати так, що йому місяць ніякі седуксени і еленіуми не допомагатимуть. Гарантую, протягом одного кварталу всі ледарі й нероби або запрацюють на повну силу, або ж повтікають з установи світ за очі...

Слухаючи його, я ледве стримував себе, щоб не кинутися з обіймами до цього посланця долі. Нарешті! Дочекався таки, думав я, таємничу зловтішну посмішку. Начувайтеся, Граківчук, Гуртовий, Пацюкевич та інші лицарі привільного життя! Цей вам покаже, де раки зимують! Навшпиньки ходитимете! А то до чого дійшло! Робиш, приміром, зауваження Пацюкевичу, а він нахабно дивиться тобі в очі і посміхається.

— Гаразд, виправлюсь,— каже таким розв'язним тоном, наче перед ним не директор, а прибиральниця.

Цього нездару я давно б виштовхав утришия з установи, так спробуй з ним зв'яжись! Раз хотів йому догану вліпити, так він такий скандал вчинив, аж згадувати моторошно. Пообіцяв в усі усюди на мене скарги понаписувати. А мені тільки скарг бракувало і комісій різних. Біс з тобою, думаю. Якби один був такий у колективі. А то одним більше, одним менше... Ну, а тепер вони потанцюють!

— Коротше, я буду одночасно вашим рупором і вашим антиподом. Суворо вимагатиму, не залишаючи у нероб ніяких шансів...

Я ледве стримав себе, щоб тут же радісно не вигукнути:

«Можете негайно ж приступати до своїх обов'язків!»

Натомість підкреслено сухо запропонував залишити анкету й трудову книжку і прийти завтра вранці за відповіддю.

А відповідь була готова наперед. Завдяки невеличкій перестановці ця людина із твердою вдачею обійме одну з керівних посад, що дозволить їй нарешті навести в нашій установі належний порядок.

Од радісного збудження я цілу ніч прокрутився в ліжку. Перед очима пропливали сумні обличчя засмучених працівників, що благали зглянутися на їхній вік, здоров'я, сімейні обставини і хоч трошки послабити вимоги. А цей твердокам'яний адміністратор усе закручуватиме гайки, не звертаючи уваги на погрози. Бо керівник, який не має сам уразливих місць, нічого не боїться...

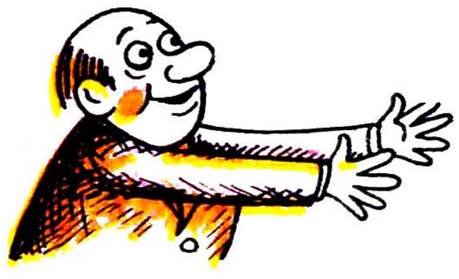

До речі, подумав я, він і моєму заступникові Хрящатому теж нерви попсує. А то до чого дійшло — цей заступничок просто ігнорує мої вказівки. Виступає в ролі такого собі благодійника, все і всім дозволяє, а як десь запахне смаленим, звісна річ, мене підставляє. Хай покрутиться тепер!

А цей залізобетонний, по всьому видно, на все здатний. Він, між іншим, і мені був би наговорив цілу торбу грубощів при певних обставинах. Хоча, з іншого боку,— почуття вдячності... Правда, такі люди, як він, геть чисто позбавлені будь-яких сентиментів. Подібні правдолюбці, як десь щось, можуть і під монастир підвести. Це для них раз плюнути! У таких усе списується на принциповість, безкомпромісність та інші дурнички...

«І чого це раптом,— подумав я,— ми, люди з досвідом і стажем, маємо терпіти його критиканство. Бачили ми таких безкомпромісних і прямолінійних!..»

— Якщо в нашій конторі звільниться вакансія, то обов'язково вас розшукаємо,— повернув я вранці документи цьому знахабнілому типові.

Юрій ПРОКОПЕНКО.

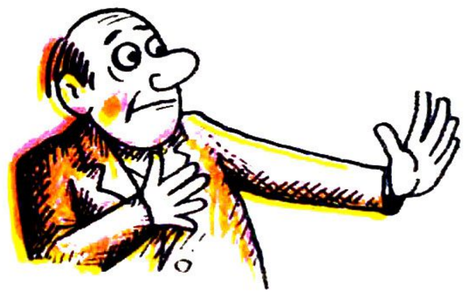

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Ну й злякався ж я: думав, капкан, а воно звичайнісінька консервна банка!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

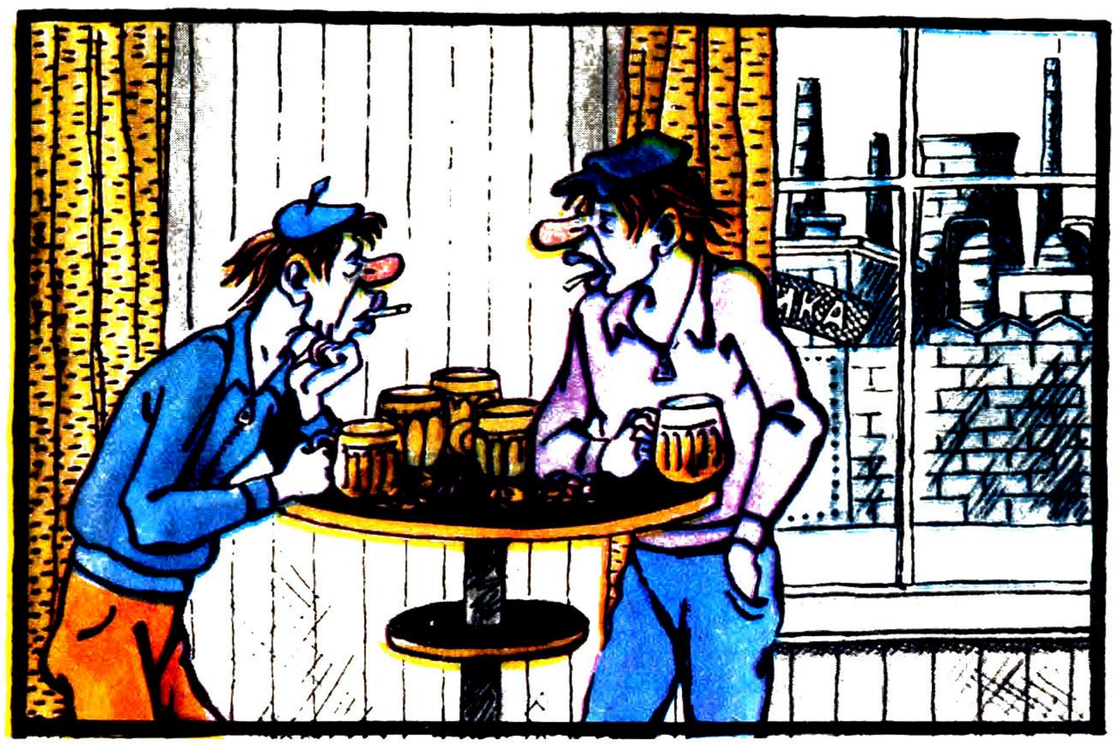

— Тебе теж за прогули вигнали!
— Ні, мене дуже чемно попросили!

ЗЛІЗАЙТЕ — ПРИЇХАЛИ!

Нині не кожному хочеться власними ніжками тюпати. Та й навіщо, питається, коли існують колеса? Сів, газонув — і аж закуріло. Наприклад, до кума можна без особливих труднощів дістатися на тракторі Т-150, а до свата на свіжину підкотити, ну, хоча б на комбайні «Нива». А як комусь заманеться, скажімо, із рідного села та до райцентру за кільканадцять кілометрів податися, то й тут ніяких перешкод. Паняй собі на здоров'ячко... на колгоспній техніці. Мало кому спаде на думку поцікавитися: де ж це вона, техніка та, гуляє-розгулює?

Звичайно, дехто може подумати, що тут автор, як-то кажуть, передав куті меду. Але даремно. Давайте звернемо свої пильні погляди на Охтирський район Сумської області. Де-де, а тут із колгоспною технікою приблизно так і роблять.

Якось водії колгоспу імені Леніна Володимир Кодинець, Олександр Шматко та Микола Ушаков угледіли на подвір'ї колгоспного гаража автобус.

— Дивись! Стоять! Відразу аж три! — гукнув весело один.

— Хіба три? — заперечив другий. — Їх там аж... чотири...

— Не чотири, а... а... — затинаючись, втрутився третій. — А два... Пили б краще м-менше...

— А нам якраз до Охтирки дуже і дуже треба. Бо в голові щось макітриться.

— То, мо́, ми того...

— Без... без дозволу?..

— Тю на тебе! Який там іще дозвіл? Хто його у нашому колгоспі питає?

І трійця почарківців, осідлавши автобус, газонула так, що аж скати завищали. Від села Хухрі і аж до самісінької Охтирки бідолашний автобус виписував такі кренделі, що простотаки чудом не перетворився на металобрухт. Можливо, усе скінчилося б куди трагічніше, якби у райцентрі «захмелілий» автобус вчасно не перепинили працівники ДАІ...

І хтозна, якби не цей випадок, то чи дізнався б головний інженер Микола Карпович Жувак та й інші керівники колгоспу імені Леніна, де розгулює їхній автобус і які карколомні віражі виробляв він спокійними дорогами Охтирщини. Проте здебільшого про «власних» п'яничок за кермом керівники господарств дізнаються саме таким чином. Тобто, від невсипущих працівників державтоінспекції та інспекції Держсільтехнагляду.

До речі, саме від інспекторів стало відомо голові колгоспу «Заповіти Ілліча» Івану Костянтиновичу Крамському про те, що механізатор його рідного колгоспу М. М. Івахненко, викравши під доброю чарчиною колгоспний трактор Т-150, розгамселив його, що називається, на друзки.

— Так, гарний тракторець був. Тепер доведеться кабіну міняти... А вона, чортяка, півтори тисячі коштує,— скрушно почухав потилицю голова колгоспу, але тут же додав: — Чесно кажучи, для нашого господарства це абсолютно нетиповий випадок. Наші хлопці аж ніколи не сідають п'яними за кермо.

На це працівники ДАІ тільки усміхнулися. Адже лише нещодавно вони висаджували з кабін М. А. Мостового та В. І. Сироту — трактористів цього ж колгоспу. Та й сам Іван Костянтинович добре пам'ятає той випадок, коли водій С. С. Доценко, набравшись по саму зав'язку, вирішив прокататися з вітерцем, і що з того вийшло...

Катаються почарківці з вітерцем і у колгоспах «Комунар», «Перше травня». І катаються так, що подвір'я Охтирської райсільгосптехніки аж завалене потрощеними тракторами й комбайнами, автомобілями та сівалками. Там якийсь п'яндига коробку передач запоров, ремонт якої мало не півтисячі карбованців коштує. Інший, після доброї пиятики, десь на ріллі кардан загубив...

І, треба сказати, псують та ламають охтирські горе-механізатори колгоспну техніку досить-таки щедро. Мало не дев'яносто процентів її потрапляє на ремонт через отаке, вибачайте, свинське ставлення до техіки, що влітає господарствам у кругленькі суми.

Правда, якби витрати за її ремонт та перекласти на плечі винуватців і тих керівників, які потурають п'яндигам, то, гадаємо, в районі значно поменшало б знівеченої техніки. Як, між іншим, і водіїв-почарківців.

І. ЛАГОЗА,
спец. кор. Перця.

Сумська область.

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

Мал. А. Бикова, «Капкан» — м. Чебоксари.

— Дивись, уже вечір, а Микола усе ще працює!
— То він для своєї корови.

Мал. Е. Рузибоєва, «Муштум» — м. Ташкент.

— Сусідонько, нехай мої шибеники у вас побавляться, а то ми купили нові меблі...

Мал. Х. Ахметзянова, «Чаян» — м. Казань.

— Полюбуйтеся! Намагався пронести на територію бази!

Мал. М. Ісмаїлогли, «Кірпі» — м. Баку.

— Чому сміття не прибираєте!
— Це не сміття, а нове устаткування.

Мал. В. Береснева, «Шлуота» — м. Вільнюс.

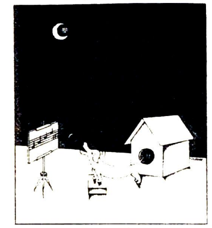

Без слів.

Мал. А. Ліке-Саінчук, «Кіперуш» — м. Кишинів.

— Так ось чим ти займаєшся у мою відсутність!
— Це не я — це ремонтники після себе залишили!

Страшне перо НЕ В ГУСАКА...

«Сто разів вірно, що нічого не коштує так дешево і не цініться так високо, як доброта. Хай же вона бумерангом повернеться до тих, хто її запустив».
(З книги відгуків та пропозицій санаторію).

Надіслав В. СКРЯБІН.

«На Вашу заяву про те, що в Чигиринській парикмахерській майстри бриють безопасною бритвою, повідомляємо слідуюче.

Згідно правил обслуговування громадян дозволено майстрам брить клієнтів безопасною бритвою, провівши перед цим їй дезенфекцію. Райпобуткомбінат не отримує лезвій для безопасних бритв, лише опасні бритви. Тому Ваша заява безпідставна.
ДИРЕКТОР ЧИГИРИНСЬКОГО РАЙПОБУТКОМБІНАТУ М. Т. ХОМЕНКО».

Надіслав П. БАБІЙ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ Коли в сім'ї Головченків (село Степківці) народилася десята дитина, керівники місцевого колгоспу «Зоря комунізму» одностайно вирішили виявити турботу і збудувати для цієї багатодітної родини новий будинок. А щоб будинок цей був і сім'ї на радість, і село прикрашав, уклали угоду з будівельниками міжрайонного ремонтно-будівельного управління. Будівельники хвацько взялися до роботи, а потім... загальмували. І хоча заступник голови Уманського райвиконкому Боднюк О. П., який контролював це будівництво, урочисто обіцяв, що до 1 листопада 1982 року сім'я Головченків справить новосілля, його не було ні через місяць, ні через два... Про отаке ставлення до важливої справи і розповідалося у фейлетоні «Відповідальність без відповідальності», опублікованому у № 7 журналу.

Після виступу Перця заступник завідуючого відділом організаційно-партійної роботи Черкаського обкому Компартії України тов. Прудкий повідомив, що спорудження згаданого будинку та усіх допоміжних приміщень (сарай, гараж тощо) повністю завершено. Нині сім'я Головченків вже переселилася у нове помешкання.

◆ Жителі села Комарники (Львівщина) написали редакції про те, що мешканцю їхнього села Комарницькому М. М. неправильно призначили пенсію.

На прохання Перця Турківський райвідділ соціального забезпечення ретельно перевірив цей сигнал. А завідуючий відділом Я. С. Миньо повідомив редакції, що дійсно пенсію Комарницькому М. М. було призначено за документами, трудовий стаж в яких не відповідав дійсності. Нині виплату пенсії Комарницькому припинено, а переплату в сумі 1520 крб., яку він незаконно одержав, повернуто державі.

◆ У листі до редакції робітники радгоспу «Вікторівська птахофабрика» (Одеська обл.) поскаржилися на те, що продавець їхнього ларка Колісниченко О. М. систематично приховує продукти підвищеного попиту, торгує самогоном, порушує розпорядок роботи.

Як повідомив начальник Березівського райвідділу внутрішніх справ А. В. Борисов, при перевірці листа факти, наведені в ньому, підтвердились. Проти Колісниченко О. М. порушено карну справу.

◆ По вулиці Соценка (село Виноградове на Херсонщині) несправна електролінія, мешканці часто сидять без світла, а місцеві керівники байдуже дивляться на це. Лист про це надійшов до редакції.

Після втручання Перця голова виконкому Цюрупинської райради В. Л. Никишенко повідомив, що при перевірці факти підтвердились. Нині електролінію відремонтовано і мешканці вулиці електрикою забезпечуються безперебійно.

ЯКЩО ХОЧЕТЕ СМІЯТИСЬ, РЕГОТАТИ, ПОСМІХАТИСЬ, ВДЕНЬ (А МОЖНА Й УНОЧІ),— СКРІЗЬ І ВСЮДИ, ДОБРІ ЛЮДИ, НАШІ СЛАВНІ ЧИТАЧІ,— ЙДЕ НА «ПЕРЕЦЬ» ПЕРЕДПЛАТА! І ДОРОСЛІ, І МАЛЯТА,— ПОСПІШАЙТЕ В «СОЮЗДРУК»! БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ, ЗАСТЕРЕЖЕНЬ ПРИЙДЕ «ПЕРЕЦЬ» ВАМ ДО РУК! В КОЖНУ ХАТУ, В КОЖЕН ДІМ, НА ЗДОРОВ'Я ВАМ УСІМ!

НАРОДНІ УСМІШКИ

НА СПОВІДІ

Давненько це було.

Якось дядько Гнат перед паскою, йдучи сповідатись, завернув до корчми, купив сороківку горілки, а випити її вирішив після сповіді. В церкву заходити з горілкою не наважився, отож і заховав її в кутку при вхідних дверях.

На сповіді піп питає його:

— Чим грішний?

— Горілочку полюбляю,— відповідає.

— Може, й зараз її маєш?

— Сороківку купив...

— Де ж вона?

— Заховав в кутку при вході...

— Грішний ти. Ставай на коліна і молись та забий сорок поклонів.

Поки Гнат молився та поклони бив, піп шепнув дячкові, щоб той пішов та забрав горілку...

Рівно через рік Гнат знову прийшов сповідатись.

Піп своєї:

— Грішний?

— Грішний.

— Які гріхи маєш?

— Люблю гарненьку удовицю, жону маючи.

— Як звати тую удовицю?

— Оцього, батюшко,— не скажу, боюсь, що з нею буде те саме, що торік з моєю сороківкою...

Повідомив Г. ГУРБИЧ.

с. Паланка
Уманського р-ну Черкаської обл.

ТУРБОТЛИВА ЖІНКА

Відвідавши хворого, лікар каже його стурбованій жінці:

— Пам'ятайте, ваш чоловік, окрім ліків, потребує абсолютного спокою.

— Ось і я йому це товкмачу і вдень, і вночі,— відповіла жінка.

Повідомила О. ДЕМИДОВА.

с. Стадниця
Тетіївського району
Київської області.

РОЗ'ЯСНИВ

Приходить Микола додому п'яний, а жінка давай його лаяти на чім світ стоїть.

Почув це сусід Іван та й каже:

— Це щоб на мене так, то я показав би їй, де раки зимують, десятому б заказала.

Минув деякий час. Приходить Іван додому п'яний, жінка його так само лає.

Почув це сусід Микола та й каже:

— Що ж це ти мовчав і слова не сказав їй? А ще нахвалявся: десятому б заказала...

— Так то ж я про твою казав: нехай би спробувала мене облаяти.

Повідомив Л. СИНЧЕНКО.

с. Секретарка
Кривоозерського району
Миколаївської області.

ЗАСПОКОЇВ

Було це за старих часів. Украв злодій в однієї жінки кожуха. Пішла вона в поліцію скаржитись. Розказала все як було. А головний поліціянт каже:

— Буде йому тепер, буде.

— А що буде, паноньку?

— Тепленько.

Повідомив М. СЕМИЗ.

с. Леськи
Черкаського району
Черкаської області.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 17 (1155) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна».
Виходить двічі на місяць.
Здано до набору 02.08.83. Підписано до друку 22.08.83. БФ 11720. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2 486 000. Зам. 04011.

© Журнал «Перець» 1983 р.
Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, Брест-Литовский проспект, 94.
Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Індекс 74393

Ліногравюра М. ЛИТВИНА

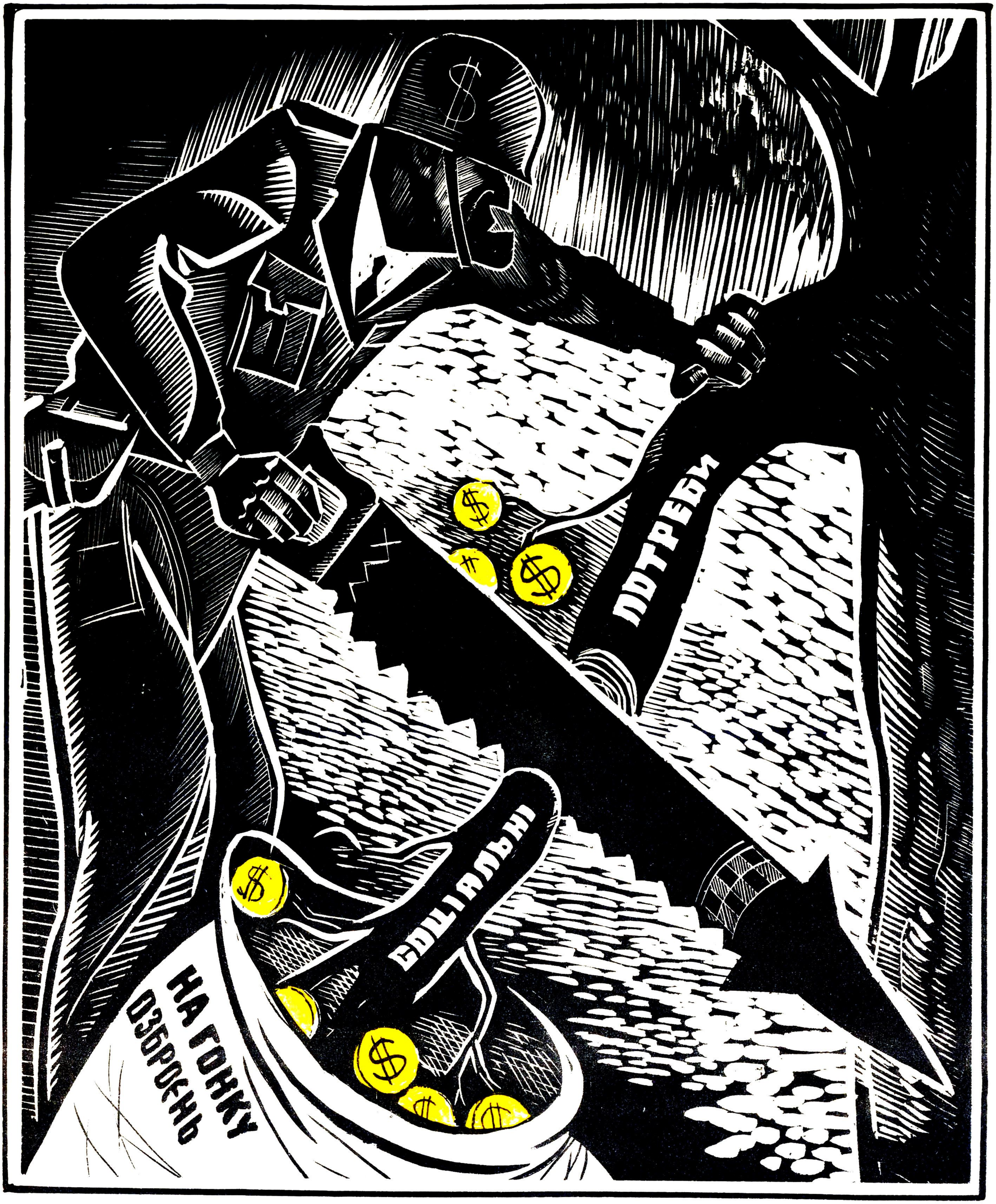

Підрізає...